

CIV-CARE_Pool

HPP005 – Slotverklaring

Shared Decision Making Als Fundament Van Legitieme Besluitvorming

Besluitvorming die diep ingrijpt in het leven van mensen kan niet uitsluitend worden gelegitimeerd door procedurele bevoegdheid, dossieropbouw, professionele inschatting of formele instemming. Waar besluiten raken aan zorg, gezin, vrijheid, veiligheid, behandeling, vertegenwoordiging, bestaanszekerheid of toekomstperspectief, ontstaat legitimiteit pas wanneer betrokkenen betekenisvol kunnen deelnemen aan de afweging die hen raakt.

Shared Decision Making is daarom binnen CIV-CARE geen vrijblijvende methode, communicatietechniek of zachte aanvulling op bestaande besluitvorming. Het is een normatief fundament voor menswaardige, toetsbare en rechtsstatelijk verantwoorde besluitvorming.

Deze HPP005-reeks maakt zichtbaar dat gezamenlijke besluitvorming begint bij begrijpelijke informatie, maar daar niet eindigt. Werkelijke SDM vraagt om ruimte voor vragen, twijfel, alternatieven, correctie, verschil van inzicht en heroverweging. Zij vraagt om erkenning van machtsverschillen, afhankelijkheidsposities, taal- en begripsproblemen, digitale ongelijkheid en de invloed van dossiers, algoritmes en institutionele verwachtingen.

Daarom moet binnen iedere zorg-, jeugd-, gemeentelijke, bestuurlijke of digitale besluitvormingscontext steeds opnieuw worden gevraagd:

- is de betrokkene tijdig en begrijpelijk geïnformeerd;
- zijn relevante feiten, bronnen en alternatieven zichtbaar gemaakt;
- is verschil van mening zorgvuldig vastgelegd;
- is de stem van kind, ouder, cliënt, patiënt, burger of vertegenwoordigde werkelijk gewogen;
- is sprake van vrije en geïnformeerde instemming;
- is duidelijk wie welke rol, macht en verantwoordelijkheid draagt;
- is de uiteindelijke keuze proportioneel, uitlegbaar en herzienbaar;
- en blijft menselijke regie gewaarborgd wanneer digitale ondersteuning of AI wordt ingezet?

HPP005 vormt daarmee het overkoepelende kader voor de acht sub-positionpapers binnen de SHPP005-reeks:

1. SHPP005-01 – Wat is Shared Decision Making?
2. SHPP005-02 – Informed Consent en Besluitvorming
3. SHPP005-03 – SDM in de Gezondheidszorg

4. SHPP005-04 — SDM in Jeugdzorg en Gezinscontext
5. SHPP005-05 — SDM binnen Gemeenten en Sociaal Domein
6. SHPP005-06 — Macht, Ongelijkheid en Pseudo-participatie
7. SHPP005-07 — Digitale Ondersteuning van SDM
8. SHPP005-08 — Governance, Ethiek en Toekomstbestendigheid

Samen vormen deze documenten geen parallel juridisch systeem, geen vervanging van professionele verantwoordelijkheid en geen alternatief voor rechterlijke toetsing. Zij vormen een normatief, civiel-maatschappelijk en governancegericht analysekader waarmee besluitvorming beter kan worden voorbereid, bevraagd, gemotiveerd, verantwoord en herzien.

CIV-CARE stelt daarbij centraal dat menselijke waardigheid niet pas achteraf mag worden toegevoegd aan een besluit dat al is genomen. Menselijke waardigheid moet zichtbaar zijn in de wijze waarop het besluit tot stand komt.

Waar mensen slechts worden geïnformeerd, maar geen invloed hebben, ontstaat afstand.

Waar mensen worden gehoord, maar hun inbreng niet herkenbaar wordt gewogen, ontstaat wantrouwen.

Waar participatie wordt gebruikt als procedurele legitimatie voor een vooraf bepaalde uitkomst, ontstaat pseudo-participatie.

Maar waar feiten, waarden, belangen, risico's, alternatieven en verantwoordelijkheden gezamenlijk worden onderzocht, ontstaat ruimte voor vertrouwen, herstel en gedeelde verantwoordelijkheid.

De kern van HPP005 luidt daarom:

Besluitvorming over mensen is pas legitiem wanneer zij niet uitsluitend vóór mensen, maar zoveel mogelijk mét mensen tot stand komt.

Shared Decision Making is in die zin geen eindpunt, maar een permanente opdracht aan iedere organisatie, professional, bestuurder, vertegenwoordiger, toezichthouder en digitale systeemontwerper die invloed uitoefent op het leven van anderen.

Deze slotverklaring bevestigt dat HPP005 binnen CIV-CARE P001 wordt gelezen als kader voor verdere reflectie, toetsing, co-creatie en publieke verantwoording. De reeks blijft open voor aanvulling, tegenlezing, praktijkervaring en juridische, ethische, medische, pedagogische en ervaringsdeskundige verdieping.

Legitieme besluitvorming ontstaat niet door macht te ontkennen, maar door macht zichtbaar, begrensd, toetsbaar en menswaardig te maken.

Dat is de opdracht van Shared Decision Making binnen CIV-CARE.